

ARALIK 2020 VE ÖNCESİ TARİH BASKILI
İDARİ YARGI
DERS KİTABINA İLİŞKİN DÜZELTME CETVELİ

1- Ünite 1, Sayfa 9'da bulunan son paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Kamu yönetiminin işleyişinde kişilerin ilgili birime başvurularını düzenleyen bir diğer kanun, İdari Yargılama Usulü Kanunu'dur. Kanun'un 10.maddesinde idareye başvurarak işlem veya eylem yapmasının istenmesi; 11.maddesinde ise bir idari işlemin iptali, kaldırılması, değiştirilmesi veya geri alınmasının talep edilmesine ilişkin kurallar bulunmaktadır. Kanun, bu maddelere göre yapılan başvurunun otuz gün içinde cevaplanmaması halinde reddedilmiş sayılacağını hükme bağlamıştır.

2- Ünite 1, Sayfa 10, ilk paragraftan "Türkiye Büyük Millet Meclisi Denetimi" başlığına kadar olan kısım aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

2. Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İlgililer otuz günün bittiği tarihten itibaren dava açma süresi içinde, konusuna göre Danıştaya, idare ve vergi mahkemelerine dava açabilirler. Otuz günlük süre içinde idarece verilen cevap kesin değilse ilgili bu cevabı, isteminin reddi sayarak dava açabileceği gibi, kesin cevabı da bekleyebilir. Bu takdirde dava açma süresi işlemmez. Ancak, bekleme süresi başvuru tarihinden itibaren dört ayı geçemez. Dava açılmaması veya davanın süreden reddi hallerinde, otuz günlük sürenin bitmesinden sonra yetkili idari makamlarca cevap verilirse, cevabın tebliğinden itibaren altmış gün içinde dava açabilirler."

İdari Yargılama Usulü Kanunu Madde 11 : "1. İlgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebilir. Bu başvurma, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur.

2. Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır.

3. İsteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve başvurma tarihine kadar geçmiş süre de hesaba katılır."

Halbuki Anayasa'nın 74. maddesine göre kamusal makamlara yapılan başvuruların gecikmeksizin yazılı olarak cevaplanması gerekmektedir. Anayasa'nın açık hükmüne rağmen İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun bu kurallarının değiştirilmemesi, vahim bir hukuka aykırılıktır. Uygulamada idarenin (Devletin) cevap vereceğini düşünen kişiler, cevap vermemeye Anayasa'ya aykırı ağır bir sonuç bağlandığını bilmedikleri için, dava haklarını kullanamamaktadırlar. Çünkü otuz günlük cevap vermeme (zımni ret) süresi geçtikten sonra dava süresi işlemektedir. İdarenin cevabı beklenirken dava süresi de kaçırılmaktadır.

✓ Zımni Ret

İdareye yapılan başvurunun otuz gün içinde cevaplanmaması halinde reddedilmiş sayılmasıdır.

3- Ünite 1, Sayfa 22, "neler öğrendik yanıt anahtarı" 10. sorunun yanıtı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

10.D Yanıtınız yanlış ise "Dilekçe Hakkı" konusunu yeniden gözden geçiriniz.

4- Ünite 3, Sayfa 47'de "Kurulus ve Üyeler" basligi altındaki 3.paragrafın son cümlesi aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Danıştay'ın yürütmeye ilgili işleri Cumhurbaşkanlığı aracılığı ile yürütülür.

5- Ünite 4, Sayfa 73'te bulunan son paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Tekrar belirtmek gerekir ki hukuk devletinde, bazı idari işlemlerin yargı denetimi dışında tutulması kabul edilemez. Çünkü tüm kamusal işlemlerin yargı denetimine tabi olması, hukuk devleti ilkesinin temel esasıdır. Bu sebeple, Anayasa değişikliği çalışmalarında, Yüksek Askeri Şura ve Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun bazı işlemlerinin yargı denetimi dışında bırakılması, hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

6- **Ünite 5, Sayfa 100'de bulunan son paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.**

Üst makamlara başvurma başlıklı 11.madde şu şekildedir: “İlgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebilir. Bu başvurma, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur. Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İsteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve başvurma tarihine kadar geçmiş süre de hesaba katılır.”

7- **Ünite 5, Sayfa 101'de bulunan 3. paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.**

Yasa, yapılan başvurunun otuz gün içinde cevaplanmaması halinde isteğin reddedilmiş sayılacağını hükme bağlamıştır. Bu sebeple başvuruların açıkça cevaplanması beklenilmemelidir. Uygulamada idareye (Devlete) güvenerek yanıt bekleyenler, dava süresini geçirmektedirler. Bu sebeple, İYUK'daki altmış günlük zımni ret süresi kaldırılmalı, idareye daha kısa sürede, en fazla otuz gün içinde cevap zorunluluğu getirilmelidir.

8- **Ünite 5, Sayfa 101'de bulunan tanım aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.**

✓ **Zımni Ret**
İdareye yapılan başvurunun otuz gün içinde cevaplanmaması halinde reddedilmiş sayılmasıdır.

9- **Ünite 5, Sayfa 102, ilk paragraftan “Görevli ve Yetkili Mahkeme” başlığına kadar olan kısım aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.**

... Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İlgililer otuz günün bittiği tarihten itibaren dava açma süresi içinde, konusuna göre Danıştay'a, idare ve vergi mahkemelerine dava açabilirler. Otuz günlük süre içinde idarece verilen cevap kesin değilse ilgili bu cevabı istemin reddi sayarak dava açabileceği gibi, kesin cevabı da bekleyebilir. Bu takdirde dava açma süresi işlemez. Ancak, bekleme süresi başvuru tarihinden itibaren *dört ay* geçemez. Dava açılmaması veya davanın süreden reddi hallerinde, otuz günlük sürenin bitmesinden sonra yetkili idari makamlarca cevap verilirse, cevabın tebliğinden itibaren dava açma süresi içinde dava açabilirler.

İdareye yapılan başvuruların otuz gün içinde yanıtlanmamasının, ret anlamına gelmesi, bireylerin idareye güvenerek beklemleri durumunda olumsuz sonuçlara, hak kaybına yol açmaktadır. Çünkü aynı işlemin yapılması için idareye tekrar başvurulması, dava süresini canlandırmamaktadır.

Ancak, birbirinden ayrı ve bağımsız nitelik taşıyan başvurularda dava süresi yeniden başlamaktadır. İdarenin değişen koşullara göre karar vermesini, maddi ve hukuki durumun gözden geçirmesini gerektiren başvurular, birbirinden bağımsız olduğu için bu başvurular üzerine tekrar dava açmak mümkündür.

Bireylerin idareye başvurarak herhangi bir işlem veya eylem yapmaları talebinin, otuz gün içinde yanıtlanmamasının zımni ret sayılması, Anayasa'nın 74. maddesine aykırıdır. Ayrıca, otuz günden daha kısa sürede cevaplanması gereken isteklere karşı dava açma imkânını ortadan kaldıracak yorumlara da açıktır. Örneğin, on gün içinde burs için başvurusu gereken bir öğrenci, idareden öğrenci belgesi verilmesini talep ettiğinde, isteğin reddedilmiş sayılması için otuz gün beklemek anlamsız olacaktır. İlgili, dava açmak istese ortada dava konusu işlem olmadığı söylenebilecektir. Aynı şekilde, pasaport taleplerinde de kısa sürede cevap vermek gerekebilecektir. Bu sebeple, idareye başvuruları kısa sürede (15 gün içinde) cevaplandırma zorunluluğu getiren bir düzenleme yapılmalı; belirli süre içinde yanıtlanmama, olumlu işlem olarak (zımni kabul) kabul edilmelidir. Nitekim İmar Kanununun 30. maddesine göre, yapı kullanma izni için yapılan müracaatların en geç otuz gün içinde neticelenmemesi halinde, kullanma izni verilmiş sayılmaktadır. Bu kural, idarenin sessizliğinin sonuçlarına idarenin katlanmasını öngördüğü için daha adildir.

10- Ünite 5, Sayfa 111, sayfa başında bulunan 1 numaralı kanun maddesi aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

... “1. İdari eylemlerden hakları ihlal edilmiş olanların idari dava açmadan önce, bu eylemleri yazılı bildirim üzerine veya başka suretle öğrendikleri tarihten itibaren bir yıl ve her halde eylem tarihinden itibaren beş yıl içinde ilgili idareye başvurarak haklarının yerine getirilmesini istemeleri gereklidir. Bu isteklerin kısmen veya tamamen reddi halinde, bu konudaki işlemin tebliğini izleyen günden itibaren veya istek hakkında otuz gün içinde cevap verilmediği takdirde bu sürenin bittiği tarihten itibaren dava süresi içinde dava açılabilir.

11- Ünite 6, Sayfa 137’de bulunan son paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Kararlar, verildiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılır ve imzalanır. Kararın mahkeme başkanı ve üyeleri veya hâkimi tarafından imzalı asıllarından biri, karar dosyasına, diğeri de dava dosyasına konur; mahkeme mührü ve başkan yahut hâkim, Danıştayda daire veya kurul başkanı veya görevlendireceği bir üye imzasıyla tasdikli birer örneği de taraflara tebliğ edilir.